

ФІЛОНЕНКО Василь Давидович (22. 04. 1929, с. Миколаївка, нині Самарівського р-ну Дніпропетровської обл. — 04. 05. 1983, Дніпропетровськ, нині Дніпро) — живописець. Член СХУ (1962). Закінчив Дніпропетровське художнє училище (1950; викл. [М. Панін](#), [М. Погрібняк](#)). Створював пейзажі, портрети, натюрморти, тематичні картини. Суть образу виявляв тонким нюансуванням кольорів, уникаючи яскравих барв, широким, різноманітним мазком, живописно-пластичною рухливою структурою полотна. У портретах підкреслював значимість і цілісність людської особистості. Митець знаходив і майстерно відображував красу в буденних, звичайних сюжетах (живописні старі подвір'я й величні площі Дніпропетровська, березові гаї й зимові вечори, весняне бузкове буяння й таємнича сила морської стихії). Із групою художників 1961 та 1963

здійснив поїздки до Середньої Азії; результатом подорожей стала серія «Місцями заслання Т. Шевченка» (1961—64), у якій художник зобразив шевченківські місця, передав візерункову красу декору східної архітектури, неповторність вузьких вуличок. Учасник обласних, всеукраїнських та всесоюзних мистецьких виставок від 1950. Персональна — у Дніпропетровську (1979 — ювілейна). Деякі роботи Ф. зберігають у Дніпровському художньому музеї, Музеї українського живопису (Дніпро). Трагічно загинув.

Основні твори

«Морозний день» (1959), «Околиця Катеринослава», «Під Києвом» (обидва — 1960), «Шлях на поле», «Старий Катеринослав» (обидва — 1961), «Річка Урал поблизу Орська» (1963), «Додому» (1965), «Бузок» (1966), «Робітники», «Рання весна» (обидва — 1969), «ДП-9» (1974), «Святокове місто» (1976), «Ранок. Судацька фортеця» (1977), «Березова весна» (1978), «Натюрморт зі свіжою рибою», «Троянди» (обидва — 1979), «Переможці», «Тривожний час», «Пейзаж», «На кордоні. Гірська застава», «Індустріальний пейзаж» (усі — 1970-і рр.), «Бузова симфонія», «Бузовий час» (обидва — 1982), «Захід» (1983).

Рекомендована література

1. Філоненко В. Д. Виставка творів: Каталог. 1962
2. Філоненко В. Д. Ювілейна виставка творів. 1979
3. Художники Дніпропетровщини: Альбом. 2004 (усі — Дніпропетровськ).

[Л. В. Богданова](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Філоненко Василь Давидович / Л. В. Богданова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-893214>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).